

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

**Орденом Светог Саве
ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:**

Момчила Ивковића, лекара општине града Београда.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 30. новембра 1910 г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

**Орденом Светог Саве
ЧЕТВРТОГ РЕДА:**

Рада Миловића, учитеља у Малом Пожаревцу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 30. новембра 1910 г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

Златном медаљом за грађанске заслуге:

Јована М. Поповића, учитеља у Бардану.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 30. новембра 1910. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

Златном медаљом за грађанске заслуге:

Милевка Арсића, кмета села Кличевца; Радована Тимића, кмета села Кличевца; и

Сребрном медаљом:

Саву Николића, жандарма редова пожарничког жандармеријског одреда.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 5 новембра 1910 год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

II. Нова продаја пописаних добара.

а) *Када се може одредити нова продаја.*

Она се може, на првом месту, одредити онда када купац није никако положио излицитирану цену нити је нудио у опште њену исплату, па ма то било и после рока у коме он то може, по закону, учинити.

Затим ће се друга продаја одредити у случају када је купац, истина, доносио извршној власти излицитирану цену али то је било у једном моменту када је он већ био изгубио право на полагање цене. Равнодушна је ствар да ли је купац, пошто је код полицијске власти био одбијен, цену положио у судске руке, по §-у 895. Грађ. Зак..

Даље ће се продаја нова одредити и тада, када купац, који је, у року, положио извештај део од излицитиране цене, онај остатак било никако не положи било не положи у законском року. И овде важи малочашња примедба да је равнодушно да ли је купац остатак цене положио, после рока, суду.

Извршна власт, разуме се, није дужна од купца примити делимичну исплату излицитиране цене, пошто се је он, на продаји, обавезао ову исплатити у целини и о року, као год што, у опште, поверилац не мора примити парцијално извршење обавезе (§ 885. Грађ. Зак.); али, као и обичан поверилац, тако и власт полицијска може пристати на то да излицитирану цену купац исплати у више отплата. Само, у овом последњем случају, купац мора, и последњу отплату, положити у законском року, иначе је власт не сме примити, већ ће нову продају одредити¹⁾.

¹⁾ Ми мислимо да извршни орган не прелази границе свога законског пуномоћства, ако, под горњом резервом, буде примао делимичне исплате излицитиране цене.

У овај трећи случај када власт мора одредити другу продају, долази и случај када купац није никако, или није о року, положио интерес на излицитирану цену од истека онога рока од шеснаест (три) дана па до дана кога је он положио ту цену. (§ 654. Грађ. Зак.).

Напослетку, извршна власт ће, и ако о томе не вели ништа § 484., одредити другу продају и онда када купац, ако је сву излицитирану цену, са евентуалним интересом, положио о року, не изврши никако, или не изврши на време, остале обавезе које је, према условима лицитације, могао, на продаји, на себе узети, јер eadem est ratio legis. Када § 656. Грађ. Зак. каже да продавац има право на раскид уговора у случају да га купац у цени не измири, он ту предвиђа само неиспуњење, од стране купца, његове главне обавезе, обавезе плаћања цене (§ 652. Грађ. Зак.), али из тога не треба извести да исто право продавац не би имао, ако купац не би извршио остале обавезе које на њему по уговору леже. Једном речју, § 656. Грађ. Зак. ваља, као изузетак од §-а 553. истога Законика, тако разумети: да продавац може, ако купац сасвим или делимично не би своје обавезе испунио, тражити, између осталог, и раскид уговора.

Према овоме, полицијска ће власт погрешити, и закон повредити, ако не би другу продају одредила, тамо где то треба, односно ако њу одреди тамо где то не треба. Тако, н. пр., она је примила од купца, тек после времена у коме је он то пуноважно могао учинити, излицитирану цену и, због тога, нову продају није одредила. Ако се повериоци, власни да о томе одлучују, не би тако закашњеним полагањем цене задовољили, морала би се одредити нова продаја. Или, обрнуто, полицијска власт, узимајући погрешно да је купац у задоцнењу, не прими му исплату излицитиране цене — због чега овај цену положи у судске руке — и одреди нову продају: такав поступак њен незаконит је, и друга продаја ће се, на захтев купца, уништити код суда.

Овде сада може бити једна компликација због надлежности коју Државни Савет има да решава и о неким ства-

које нису ни најмање административни спорови (в. чл. 144. тач. 6. Устава) већ чисто питања из области судске компетенције. Државни Савет је, на име, надлежан да расматра, на жалбу заинтересованих, сва решења (осим оних која би, изузетно, била одмах извршна) нижих полицијских власти и министра унутрашњих послова, без обзира на то о чему су та решења донесена. Како, пак, полицијске власти, као и министар унутрашњих послова, одлучују врло често и о стварима из области судске надлежности (на пр., о државини, о саставу изабраног суда, о инцидентима процедуре пописа и продаје за извршење одлука судских), то Државни Савет има, код нас, једну чисто судску надлежност, питање којим смо се ми опширније бавили у једној својој ранијој расправи (*Једна погрешна надлежност*), штампаној на овом истом месту. Пошто смо учинили ову, претходну и потребну, напомену, да видимо сада каква је то компликација која, код одређивања нове продаје, може наступити и на коју смо горе направили алузiju. Ево у чему је ствар.

Купац на првој лицитацији доноси извршној власти излицитирану цену, али ова неће да прими новац, по том основу што је купац, закаснивши се, изгубио право да цену положи и она, власт, не може му дати једно право које му једино повериоци могу признати. Купац, међутим, тврди да се он није са полагањем цене задовољнио и да је власт дужна да од њега ову прими. А да оваквих сумњивих случајева и дискусија између власти и купца може бити, о томе смо се већ напред уверили, када смо говорили о року у коме се има излицитирана цена положити. Како власт остаје при своме мишљењу, купац од ње тражи о томе решење, на шта, пошто плати законску таксу, он има право, и власт му изда решење: да не може да прими, као задовољну, исплату излицитиране цене. По жалби купчевој, то решење буде предмет расматрања више полицијске власти, начелника окружног односно управника града Београда, па, затим, министра унутрашњих послова и, најзад, Државног Савета (чл. 144. Устава¹⁾), и код свих тих инстанција решење извршне власти остане у снази, због чега она, по §-у 484., одреди нову продају. Против нове продаје изјави жалбу купац на првој лицитацији, из тога разлога што, по њему, тој новој продаји није било места, јер је он излицитирану цену положио на време суду, када му је већ, као што је горе претпостављено, извршна власт није хтела примити. Извршна власт, одговарајући на ову тужбу купчеву (§ 504.), наводи: да је питање о благовремености односно неблаговремености испуњења обавезе плаћања излицитиране цене од стране купца на првој продаји једном већ, на штету овога, расправљено код надлежних адми-

нистративних власти и да се више у то улазити не може. Шта има ту суд да ради, који има да решава о уредности друге продаје? Ми смо се о томе већ изјаснили, у својој напред наведеној расправи *Једна погрешна надлежност* (стр. 36. прим. 31.) и казали смо да би суд имао да одбије да расмотри поново ствар која је већ била предмет извршне одлуке надлежне административне власти, додајући ово: ... »када је, за неки спор, законодавац две власти огласио за надлежне — као што је овде случај, онда, по правилу *non bis in idem*, не може се тај спор више расправљати, чим је код једне од тих двеју власти окончан«. Само онда, када слично питање долази први пут пред суд, што ће бити ако заинтересовани није, раније, ишао пред власт административну, може овај о томе решавати. Из овога излази да, о истим питањима, могу постојати различне јуриспруденције, једна власти судске а једна власти административне, што, наравно, није за препоруку.

§ 484. вели да, ако купац не положи о року готов новац, полицијска ће власт наредити нову продају на трошак и штету купца. Пропис тај не треба тако генерално схватити како је он редигован, то јест неће се моћи увек одредити нова продаја на штету и трошак купца, ма да овај није никако излицитирану цену положио. § 484. морамо довести у везу са извесним наређењима, а специјално са §-има 655. и 656., Грађ. Законика, ако хоћемо да му изнађемо прави смисао и домашај.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Ж. Перич

ИЗ НАШИХ ЗАКОНА

Чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова.

У овом законском пропису — чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова — говори се о праву начелника окружног, да може присуствовати седницама окружне скупштине и о праву и дужности његовој, да сваку одлуку скупштинску, која би била противна Уставу или ком позитивном закону, обустави од извршења. У том члану прописан је, даље, поступак, на који се то обустављање врши, и у трећој алинеји каже се, да је таква одлука скупштине *извршна*, ако у року од 20 дана окружној скупштини или одбору не буде саопштено, да је одлуку окружне скупштине Државни Савет поништио.

У чл. 45. правила о пословном реду у окр. скупштини, окружном одбору и т. д. која је правила прописао Г. Министар Унутр. Дела на основу овлашћења у чл. 90. и 122. закона о уређењу округа и срезова, стоји, да је председник окружне скупштине дужан, да сваку одлуку окр. скупштине достави у препису окр. начелнику односно његовом заступнику.

Несумњиво је, да се овим чл. 45. правила о пословном реду хтело да ублажи оно императивно наређење чл. 14. зак.

о уређењу округа и срезова, пошто се са тим чланом, а нарочито његовом трећом алинејом, имало доста непријатности и незгода. Те пак, незгоде потицале су отуда, што се Државни Савет, као што се то да видети из његових одлука (види »Збирку Одлука Државног Савета« од М. Вукићевића стр. 202.), држећи се овог императивног наређења треће алинеје чл. 14., није ни упуштао у расматрање уставности и законитости оних одлука окружне скупштине, које су од окр. начелника биле обустављене, ако је био протекао рок од 20 дана од дана када су донете. А у већини случајева, где се и успело да се то постигне услед краткоће времена и да Савет добије времена да поништи скупштинску одлуку, достављање саветског решења морало се вршити на један необичан начин: путем телеграфа, којим су често последњег — двадесетог — дана начелствима достављана решења Саветска те се морао вијати деловођа окр. одбора да му се решење преда или да се решење леши на врата одбора. А таквих случајева у пракси било је.

Међутим, то су још и повољни случајеви, где се добија толико времена пошљајем акта и одлуке скупштинске од стране председника окружне скупштине, да окружни начелник успе и има времена, да одлуку обустави од извршења, кад нађе да је неуставна или противна закону. Али, шта се има радити и шта ће се радити у случају, када председник окружне скупштине намерно неће одлуку скупштинску да пошаље окр. начелству по наређењу чл. 45. правила о пословном реду, кад се има на уму, да рок од 20 дана из чл. 14. закона о уређењу округа и срезова почиње тећи тачно од дана, када је одлука донета?

Законске санкције ни чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова ни чл. 45. правила о пословном реду немају, и окружној скупштини односно њеном председнику остављено је широко поље да врше неуставности и незаконитости. Окружни начелник апсолутно је немоћан, да такве неуставности и незаконитости спречи; а од колике је то штете и каквих последица може да има, лако је замислити. Примера ради, ја ћу да наведем само ово: 1908. године у једном округу окружна скупштина дође у сукоб са особљем економске струке. И, пошто плата економског особља и издржавање станица пољопривредних пада на терет округа по специјалним законима, скупштина услед тога сукоба не вотира у буџету апсолутно ништа ни на плате особља ни на остале економске потребе округа. Окружни начелник није присуствовао тој седници, а председник скупштине није хтео да му пошаље ту одлуку скупштинску и тако прође ових 20 дана из чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова, те одлука постане извршна. Пет месеци персонал економске струке није могао добити плате из окр. буџета, док, најзад, те диференције нису утицајем министарства изравнате.

Ово питање остало је нерешено и последњим изменама у закону о уређењу округа и срезова; јер се не може рећи

¹⁾ О тешкоћи да се овакви случајеви — решавања, од стране полицијских власти, питања из области судске надлежности — подведу под прописе чл. 144. Устава о надлежности Државног Савета в. нашу расправу: *Једна погрешна надлежност*, стр. 28., прим. 26., при крају.

да је чл. 68. а зак. о уређењу округа и срезова то питање решио, прво за то, што би то за поједине случајеве била фанпантна мера и драконска казна; а друго за то, што окружна скупштина може и решити предмет и препоручити, да се достави окр. начелнику, па да председник скупштине то не учини. У закону, дакле, нигде није прописана санкција тој дужности председника, да у извесном зак. року мора послати скупштинску одлуку окр. начелнику. За то сам мишљења, да се ова непотпуност може најправилније отклонити зак. допуном у чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова на тај начин, што ће се извршност одлука окр. скупштине рачунати у року од 20 дана од дана, када је одлука скупштинска у препису предата окр. начелнику — односно његовом заступнику.

Љ. Јоцић

ЈЕДАН СЛУЧАЈ ПОГРЕШНЕ ПРИМЕНЕ КАЗН. ЗАКОНА

Одкуда долази погрешна примена и пракса? Погрешна пракса у судовима долази услед недовољног познавања самог закона на првом месту, услед недовољне правне теориске спреме државних органа који примењују закон, затим услед оскудице критеријума у истих, а у многоме још и услед непотпуности и неодређености самог нашег казненог закона, као и од још много других узрока од којих су поменути најважнији.

Непознавање закона и недовољна спрема понављају гурна наше судско и полицијско особље у шаблонски рад до сада тако штетан по судску функцију. Оскудица самосталног критеријума код судских, а нарочито полицијских органа, долазила је у многоме још и с тога што скоро увек „претпостављене“ старешине злоупотребљају своју уосталом чисто дисциплинску власт над особљем и исту проширују на све домене радљивости нижих им органа утичући тако и на нижу фактичку истражничку и судијску самосталност — самоопредељивање. За непотпуност и неодређеност казненог закона у овој расправи се нећемо позивати на друге доказе до једино на оне силне измене, допуне у истом од момента његова доношења до данас. За потврду овог тврђења да је наше казнено законодавство у опште несистематски израђено те да и отуда у многоме долази погрешна пракса изнећемо овде у што краћим тезама један пример. Став IV члана 15. Устава означава као право српским грађанима а дужност власти која му врши претрес стана: да му том приликом по извршеном претресу изда уверење о исходу претреса. Тај став нема своје санкције ни у једном зак. пропису осталог казненог судства наше отаџбине. С тога је свака тужба за повреду овог права илузорна. Али што је најважније последње власти редовно не издају ова уверења и ако то Устав изрично налаже. Но поменућемо да погрешна примена и пракса може доћи и од непознавања актуелних

друштвених односа своје средине, што бива када се тачно не познају правни односи свога времена и правна свест савременика. Али само овде ваља правити извесну разлику између грађанског и кривичног права, која потиче из саме природе грађанског и кривичног права. Сам тај факт да је у грађанском праву дозвољена аналогија, а у кривичном није, чини да је познавање правне свести и актуелних правних појава и односа више од користи у области грађанског но у области кривичног права. Отуда је логично и природно да је и интерес за упознањем грађанско-правне свести и грађанско-правних односа у актуелном животу јачи од интереса за упознањем тих фактора у области кривичног права. Али то ипак не треба да значи да ову другу врсту упознања актуелних односа и правне свести треба запоставити, као безкорисну и бесциљну. Не, на против, познавање ове правне свести и односа од неоцењене је користи. Важност и корисност тога увиђа се нарочито код поротног суђења. Код пороте као што је немачка (Schwurgericht) ово је од најпресуднијег значаја. Државне судије тамо имају само да руководе ислеђење, да објасне поротницима правну важност свију могућих предвиђених претпоставака¹⁾, и најзад да примене закон на кривично дело, олакшавне и отежавне околности, које имају да утврде само поротници грађани. Па кад смо и ми пошли за тим да са увођењем пороте дамо маха овоме познавању актуелних правних односа, онда треба тежити да се у интересу правилног пресуђења ово познавање што више рашири и да дође до своје примене. — Ипак ово што доведе поменисмо о важности познавања актуелних правних односа за поротно суђење, није без важности за обично редовно суђење. При редовном суђењу оно доприноси, ако не аналогији, а оно логичном расуђивању. Корист од што јачег логичког расуђивања у судских органа у томе је, што логично расуђивање по свршеном извиђању повећава број практичних комбинација које треба применити у даном случају. Логично расуђивање проналази у истрагом прибављеном материјалу све нове и нове психолошке елементе и све јачу везу изм. кривичног дела и кривица што све иде у прилог захтевима модерне криминалогије да на личност кривчеву и лични однос његов према кривичном делу треба обратити што већу пажњу²⁾. Логично расуђивање на овај начин појављује се као најважнији елемент извиђања. Оно чини да се на претресу окупају све могуће комбинације и претпоставке, оно чини даље неоцењене услуге при решавању о томе постоји ли дело и кривица оптуженог. Логично расуђивање је in concreto оно што има и треба да испуни разлоге једне кривичне пресуде. Његова улога и важност је огромна нарочито у казненом

законодавству које је усвојило теорију слободног судијског убеђења, по коме казвени закони не обавезују судију да извесну чињеницу и околност мора сматрати за доказану или недоказану (али само с тим ограничењем да ипак судија зато не сме доносити необразложене одлуке). — Но узрок несавршености судске праксе, по правди рећи, не лежи само на судском особљу, погрешна пракса је код нас у многоме последица несавршености и недогупавности самог закона. Наш казвени закон, који је изазвала једна прека и насушна потреба за ма каквим законом у опште, да се стане на пут и учини крај оној дотадањој анархији у судству, није израђен са потребном студијом специјално наших српских односа и обзирама на наше друштвене прилике. Што све у опште треба један законодавац да има у виду приликом регулисања правних односа једнога народа ми смо начелно поменули на више места у другој својој студији: »О реформи нашег казненог законодавства итд.«¹⁾. Исто тако шта је све посебице погрешно, што је требало и шта треба на место тога да дође помиње се у тој расправи. Овде се око тога нећемо задржавати само ћемо напоменути, да услед тога ако законодавац испусти из вида у моменту опредељивања који то све односи треба да буду предмет регулисања законом и извесне односе не регулише — онда тешкоћа у решавању искрсава једино кривицом његовом. С тога у оваквим случајима опадају сви они већ поменути прекори раније укључени на адресу оних који примењују и извршују законе. Али се у пракси може наићи и на нешто савим друго. Често се учину извесне индивидуе показује несумњиво долозан, у њему често лежи доста велика антисоцијална опасност, тако да и ако у закону није »казано да ће се и како ће се казнити« — § 2. казн. зак. (nullum crimen sine lege или nullum crimen sine poena legati — према чему би изашло да се ни извиђати ни казнити неће) ипак су последње власти (и без законом овлашћења) предузимале истрагу а судови извиђали, — па и казнили. Откуда ово? Отуда што је то дело на себе обратило јаку пажњу — »позор«; што је у њему ако прође некажњено лежао јако привлачан пример за остале злочиначке природе те околине; и, што то дело по својим карактерним знацима показује јаку сличност са многим делима изрично побројаним у закону те је доводило истражника у искушење треба ли да предузме истрагу или не, па је он у сумњи а ради своје сигурности да не одговара за непредузимање истраге приступио истој. Иследне власти су дакле приступале истрази по сили околности а из побуде да не би на себе навукле прекор немара у вршењу службе што су извесно и ако не изрично законом угрожено, а оно сумњиво дело пропустиле искорењивати, находећи исто-времено да је суд ту који ће погрешку да исправи. И што је најважније иследне

1) Ово истичемо узгред ради карактеристике међусобног положаја и односа државних судија и поротника грађана у немачкој пороти.

2) Са овог разлога ми смо за усмено суђење код виших судова.

1) Архив за правне и друштвене науке стр. 417 св. 5. и 6. за 1910. г.

власти хотећи тако да се спасу могуће погрешке, баш тиме упадају у исту.

При овоме се заборавља да је боље и правога кривца пустити но невиног кинити и казнити. Колико невиних одлежи у притвору код полиције и суда док се не дође до претреса, на ком ће се утврдити невиност оптуженога и погрешка иследне полицијске власти! И све то због фарисејских обзира и педантија иследника, који руководи претходном истрагом (полицијског или судског чиновника) да он само не одговара, да се њему само не *иребази* и не *замери*.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Бор. А. Милојковић
суд. писар

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

ПОКУШАЈ ОДРЕЂИВАЊА ПОЈМА

од

Д-ра Августа Миричке

јавног редовног професора права на чешком универзитету у Прагу

(НАСТАВАК)

Али на супрот томе с друге се стране (Bülow, G. Archiv f. Str. B. 43 cit.) зацело с правом указивало на то, да то није никаква необична појава, кад једном приватно-правном односу припада важан казнио-правни значај.

У осталом од значаја је, као што смо горе видели, само споразум подузетника новина са другим једним лицем у том погледу, да онај на ово лице преноси вођење одговорнога уредништва, и ово дотичну функцију прима. У колико је овај споразум постигнут и докле он постоји, за правни положај постављенога одговорнога уредника без значаја су остала садржина, услови и судбина најамнога уговора, ако је такав у опште закључен.

Назад указује се на знатне тешкоће, које би овде заступана теорија показивала у пракси, пошто би се, да би се лице, именовано као одговорни уредник, могло повући на одговор, у сваком случају тек морало доказати, да је ово лице одиста постављено за одговорног уредника. Ипак овај доказ не би зацело причињавао никакве веће тешкоће него на пр. доказ, да је неко фактички вршио функцију уредника односно одговорног уредника у погледу једнога одређенога инкриминисаног броја. Овај би доказ био очевидно потребан по горе под бр. 1 2 означеној теорији, па и заступници онога под бр. 1 1. означенога учења, који именоване одговорнога уредника на штампаноме спису као искључиво меродавно сматрају, па према томе односно доказивања најугодније гледиште заузимају, морају признати, да при усвајању њиховога гледишта могу настати тешкоће у доказивању онда, кад именовано лице тврди, да именоване не одговара истини, на пр. стога што је оно учињено без његовог знања и пристанка.

Такве ће се тешкоће вероватно увек појављивати, када окривљени одговорни

уредник пориче тачност свога именовања на листу, па држали се овога или онога мишљења.

У осталом именоване одговорнога уредника на листу није — исто онако као ни његова претходна пријава власти — чак ни по нашем мишљењу, и ако му не припада конститутиван него само декларативан значај, у пракси баш без икаква значаја. Оно ће по правилу чинити важан основ за судијско убеђење, тако рећи фактичку претпоставку стварати за то, да је именовано лице одиста постављено као одговорни уредник, претпоставку, за чије обарање једва да ће бити довољно просто тврђење окривљенога, непотпомогнуто каквим чињеницама и доказима, да се именоване не слаже са стварношћу.

VII.

Ахилова је пета институције одговорнога уредника од увек могућности постојања *привидних уредника*, т. ј. таквих лица, која фактички у уредништву немају никаква учешћа, него се само ради тога подмећу, да се формално одговори законској наредби о именовању одговорнога уредника. Таквим лицима пада онда у дужност и тај не баш тако пријатан задатак, да за правога кривца одлеже казну затвора, која је изречена због кажњиве садржине листа.

Наравно да су се такве појаве у толико чешће јављале, што су биле строжије законске одредбе о одговорности уредника, и што су се оне чешће и интензивније у пракси примењивале.

Ове појаве, које су осујећавале намере законодавчеве, нису наравно могле законодавцу измаћи из вида и бити му равнодушне, него су, сасвим природно, изазвале тежњу, да се тим незгодама стане на пут. На то циљају пре свега оне одредбе закона о штампи, које одређују казну за случај, кад именоване одговорнога уредника (на листу оди. код власти) не одговара истини. Али такви прописи показали су се као сасвим недовољно средство за сузбијање речених незгода, и то с једне стране због тога, што су казне, одређене за лажно именоване одговорнога уредника, као прости *казне реда* далеко блаже од оних, које су због кажњиве *садржине* одређене, а с друге стране и због тешкоћа у доказивању, да је одговорни уредник подметнут.

Искуство је показало, да се обично индивидуе врло сумњивога карактера понижавају, да се овога како недостојнога тако и шкакљивога задатка приме, и да њима поглавито недостаје онајчешће оно образовање, које се тражи за уређивање новина или часописа у опште односно баш листа, који је у питању. Стога налазе неки карактерну разлику између правога и подметнутога одговорнога уредника баш у томе, да ли дотично лице *бар такво образовање има, да је способно уређивати лист*. Овај се степен образовања оглашује тако рећи као појамна ознака, као *conditio sine qua non* одговорнога уредништва, и тражи се да се овај захтев

унесе у закон¹⁾. Фактички ово је у неким законодавствима о штампи и учињено, тако поглавито у аустријском закону о штампи од 27. маја 1852 године, који у одељ. 2. § 12. одређује, да одговорни уредник „мора бити безпрекорно моралан човек и имати онај степен знанственога образовања, који се претпоставља за управљање литерарним предузећем“.

Ипак не може подлежати сумњи, да је таква одредба погодна угрожавати слободу штампе, и да би се практично једва могла остварити, а да и не говоримо о томе, да се овде никаква разлика не чини између способности за уређивање и способности за отправљање послова *одговорнога уредништва*, премда то двоје, као што ће се ниже изложити, нису никако идентични појмови. У осталом таквом одредбом једва да се може што више постићи до то, да се у будуће употребљују само поменути уредници са законским минимумом образовања.

С тога се с правом у модерним законодавствима у штампи способност за вршење дужности одговорнога уредника не чини више зависном од степена образовања, и само се може одобравати што дотичан пропис аустријскога закона о штампи од 1852 године, није унесен у у садашњи закон.

У осталом не треба previdети, да недостатак једнога од захтева, који по закону условљавају отправљање дужности одговорнога уредника, још није прејудицијелан за питање: да ли се неспособно лице, које је примило функцију одговорнога уредника, и поред тога име сматрати или не као одговорни уредник. Одиста не би било ни најмање бесмислено, да онај, који је примио одговорно уредништво, и ако му је недостајала законска способност, пошто је овај недостатак био прећутао, или можда ни сам није за њ знао, испуњава дужности законом наметнуте одговорном уреднику, и да за њихово испуњавање може бити узет на одговор. Ово гледиште не може се чак ни *de lege lata* просто одбацити. Јер зар би по аустријском праву било то баш тако апсурдно, да малолетно лице, или странац, који би био постављен за одговорнога уредника, буде кажњен због нештампања неке исправке или због неке друге небрижљивости у области права о штампи, које је он скривео пре но што је власт, евентуално издавач новина или можда и сам именовани, сазнао о дотичном недостатку и погодна наредба била издата?²⁾

С тога би било у толико погрешније из неспособности — било законске било фактичке — лица, постављенога за одговорнога уредника, без ичега даљег изводити закључак, да постоји привидан уредник. Али на сваки начин да означена чињеница може према околностима

¹⁾ Упор. Loening, l. c., 37, Kloeppel, Reichspressrecht, 203, против тога Berner, Pressrecht 213 и Lentner, die Grundlagen des Pressstrafrechts, 66.

²⁾ Ово гледиште заступа *de lege ferenda* Friedmann, Vorschläge zur Umgestaltung des österr. Pressrechtes, S. 26. Упор. и излагања заступника генералне прокуратуре приликом одлуке Касационог Суда Збирка Вр. 1796.

бити важан путоказ за судијско убеђење о томе, да је подметнуто лице именовано. (Тако сасвим тачно одлуке Касационога Суда Збирка Бр. 166 и 1149).

Најпогодније средство против привидних уредника зацело је један либералан закон о штампи и један исти такав казни законик, као и либерална примена истих у пракси. Што се више казни-правно гоњење штампе ограничава на неизбежне случајеве, што се пажљивије буде све оно избегавало, што би могло изазивати утисак неоснованог забрањивања слободе речи или шикане, у толико ће мање пристojни елементи имати узрока, да избегавају борбу с отвореним визиром, па да прибегавају тако опскурном средству, као што је кријење иза подметнутога одговорнога уредника²⁾.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Превео

Д-р Д. Аранђеловић.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Осигурање касе. Поред разних осигуравајућих друштава за случај смрти и пожара, постоји у Русији и једно осигуравајуће друштво, које врши осигурање на случај крађа и разбијања касе. Како је премија за оваква осигурања веома мала, то је ретко која каса остала неосигурана.

Контрола јаја. У Јени је издата наредба од стране полицијске управе, да у будуће полицијски органи прегледају јаја, која се у варош уносе ради продаје. Они су снабдевени за ову контролу са најмодернијим апаратом у виду цепне електричне лампице, са којом се апсолутно тачно може вршити ова контрола.

Труп у сандуку. 2. прошлог месеца, приспео је на станицу Великокњажевскаја, на владикавказкој железници, један сандук послат из Москве. Двадесет дана по приспећу нико се за сандук није јавио и тога дана из сандука је процурило црвено-жидка течност. То је био разлог те известе полицију, која отвори сандук и у њему нађе један мушки страшно онакажен леш. Лекарском секцијом утврђено је, да је непознати прво удављен па затим онакажен и стрпан у сандук.

Досадашњом истрагом није се могао пронаћи пошилаоц.

„Фабрика лекарија“. У Одеси је 18. овог месеца отпочео један претрес, који по својој интересантности заслужује да буде овде поменут.

На оптуженичкој клупи седи једанаест људи разних професија, који су оптужени за прављење — фалсификовање — свију врста медицинских препарата, ра-

зних патентираних медицинских специјалитета и страних минералних вода. Другим речима, они су у својој фабрици „Јужни депо медицинских препарата“ фалсификовали све могуће лекове почевши од пирамидона до најређих и најскупоценијих медицина, па су чак и Ерлихов препарат „606“ имали на „стоваришту“ Наравно, да се они нису устручавали од фалсификата и свију могућих страних сапуна, колонских вода, кремova, пудера, косметика и парфимерија. За ту сврху постојало је при фабрици нарочито одељење за фалсификовање свију врста етикета, које су биле потребне.

Ова „фабрика“ постоји већ четири године, и њени представници били су раструрени по целој Русији, и отуда се и да објаснити, што су се оштећена лица пријавила суду за тако велику суму 450 хиљада рубаља.

Ова огромна превара откривена је у Вилни, кад су њена два „трговачка путника“ била ухапшена.

Међу оптуженим налази се, поред специјалиста — фалсификатора, и један велики одески трговац.

Судска сала прави присутне утисак какве дрогерije. Око астала судија налази се маса флаша, кутија и пакета са разноврсним етикетама, наравно све докази о овом огромном фалсификату.

Из прочитаног мишљења експерата (којих има двадесет) види се, да у извесним медицинама има знатне количине отрова, а да су све минералне воде прављене од чисте воде са малим додатком соли.

Како ће овај претрес трајати бар две недеље то ћемо по свршетку донети и пресуду.

A. J. A.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине доњо-речичке, актом својим Бр. 1556, пита:

„Пресудом Главне Контроле од 5. августа 1909. године № 17327, која је извршеном погала, осуђени су Танасије Милојевић и Глиша Јоцић, из Горње Трнавe, ове општине, на плаћање извесних трошкова по рачуну за 1905. годину као одговорни рачунополагачи.

Приликом извршења горње пресуде од стране ово општинског суда, осуђени Глиша Јоцић изјавио је, да нема свог имања како кретног тако и непокретног, већ да је сво имање кретно и непокретно својина његовог оца Станише Јоцића, из Горње Трнавe, који са њим у задрузи живи са још два своја сина. Да не би пресуда приступила застаревању, суд моли уредништво за што скорије објашњење у следећем:

Сме ли се узети у попис имање Станише Јоцића, за рачун његовог сина Глише? Како њихово имање стоји неподељено, сме ли суд то имање поделити на равне делове — части и Глишин део

узети у попис, да се не би вређао пропис § 471. грађанског судског поступка.

Као претплатник на лист „Полицијски Гласник“, суд моли уредништво за што скорије објашњење“.

— На ово питање одговарамо:

Питање, које је напред истакнуто од стране суда, расправљано је до сада неколико пута, и кад се сада опет тражи обавештење, доказ је да часници општинског суда и деловођа нису пратили оно што у листу излази.

Изгледа, да општински судови налазе, да уредништво мора да даје одговоре на њихова питања кад их учине, и да према томе не морају да прате и оно, што се другим општинама одговара.

То је међутим заблуда, јер прво, уредништво не стоји у обавези да та обавештења у опште даје, а друго, кад оно то вољно чини, не треба тражити да се за једну исту ствар даје обавештење по неколико пута на штету до сада нерасправљених ствари.

Али кад суд већ није прочитао на време ранија обавештења, онда се упућује да прочита чланак: „Постоји ли задруга између оца и синова“, који је изашао у 14. броју овога листа од ове године, па ће отуда сазнати за мишљење уредништва.

II

Суд општине рачанске, у окр. крагујевачком, актом својим Бр. 2930. пита:

„По чл. 80. ставу 4-ом зак. о општинама, предвиђено је, да се одборске седнице могу одржати само у том случају, ако је присутно две трећине од целокупног броја одборника иначе не; а

По члану 83. ставу I-вом истог закона предвиђено је, да би одбор могао донети пуноважну одлуку, треба у седници да буду половина и један више, а узима се да је оно решено, на што пристане половина и један више од присутних одборника, у случају кад су сви одборници били позвани.

Како се ова два члана косе, то се моли уредништво, за објашњење, по ком се члану имају општ. судови придржавати 80 том или 83-ћем поменутог закона?“

На ово питање одговарамо:

Четврти став чл. 80. и први став чл. 83. закона о општинама, нису у сукобу, као што суд вели, јер први говори о томе: колики број одборника треба да је у седници кад је председник *процусио* да на седницу *позове све одборнике*, а други говори о случајевима кад је председник испунио своју дужност, али одборници нису дошли сами по своме нахођењу.

Дакле, кадгод је председник позвао све одборнике, онда се седница може држати ако су на окупу половина и један више, а кадгод председник није позвао све одборнике, онда се седница може држати ако је на окупу две трећине од целокупног броја одборника.

III

Један полицијски писар пита:

„Молим уредништво, за објашњење преко „Полицијског Гласника“, за следеће:

²⁾ На жалост ми, са искуством, које имамо у Србији са нашом штампом, не можемо у свом погледу делати ово оптимистичко гледиште пишчево.

једном надлештву полицијском налазе се два указна чиновника, од којих један има више година указне службе.

Како је, онај чиновник, са мање година указне службе, добио раније унапређење — класу —, а били су једне класе обојица, то молим за објашњење: који је сада од њих двојице старији? — пошто је и онај други чиновник — са више година указне службе, добио класу 3 месеца доцније, после првог. Напомињем да су и пре и после унапређења обојица једне исте класе.

Поред овога, молим за начелно објашњење: да ли за старешинство утиче указ, или већи број указне службе, када су оба чиновника исте класе?“

— На ово питање одговарамо:

По §. 1. закона о чиновницима грађанског реда, „својство“ чиновника задобија се указом, а по § 2. истог закона од тога дана почињу и сва права чиновника.

Према овоме, а с обзиром и на § 8. овог закона, по коме су године службе без утицаја на право унапређења, има се узети: да је старији овај, који је пре добио старију — вишу класу.

IV

Суд општине рибарске, у срезу сврљишком, актом својим Бр. 1496, пита:

»Село Ђуринац долази у састав школске општине црнољевачке. Али, како је школа сврљишка ближа од школе црнољевачке, то су се ђачки родитељи обратили молбом г. Министру Просвете, и он је одобрио да деца иду у школу сврљишку.

А у овогодишњем буџету предвиђен је прирез на име издржавања само за школу црнољевачку а за школу сврљишку не.

Школски одбор округа нишког, наредбом својом Бр. 1443., наредио је: да се за село Ђуринац предаје школски прирез школи сврљишкој а не црнољевачкој.

Стога се моли уредништво да изволи дати своје обавештење:

Може ли суд издати прирез школи сврљишкој за село Ђуринац, и ако се није одвојило формалним путем из буџетске позиције школе црнољевачке.

Као и да ли ће овај издатак по чл. 134. закона о општинама пасти на терет рачунополагачу?“

На ово питање одговарамо:

Кад је одвајање села Ђуринаца од школске општине црнољевачке извршено по одобрењу г. Министра Просвете и Црквених Послова у смислу закона о народним школама, и кад је и окружни школски одбор наредио да се од дана овога одвајања школски прирез, намењен школи црнољевачкој, издаје школи сврљишкој, онда тако нека суд и уради, без бојазни од последица из чл. 134. зак. о општинама, јер је прирез намењен раније школи црнољевачкој само зато, што је село Ђуринац било у саставу ове школе, а кад је то престало, онда је престало и право ове школе на прирез од села Ђуринаца.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

За доношење пуноважне одлуке у скупштинама среским и окружним, потребно је да седницама присуствује половина и један више од целокупног броја посланика.

Скупштина за срез ј., која има 28 чланова, на свом састанку од 28. септембра 1910. год. на коме је било присутно 14 чланова, одлучила је, поред осталог, да као чланови среског одбора не могу бити М. П. и С. П., с тога, што је први свештеник, а други деловођа општински, па је на њихово место изабрала друга два члана за срески одбор.

Начелник среза ј. нашао је, да је ова одлука противна чл. 26. правила о пословном реду у среским скупштинама, по коме је за доношење пуноважне одлуке потребна присутност половине више један од целокупног броја посланика. Осем овога, како је ова среска скупштина, која је била сазвана у редован сазив за решење буџета, — а из записника се види да је ово ванредна скупштина, а не види се зашто је оглашена за ванредну, — поред свога правог посла, за који је била сазвана, решила, да она два лица не могу бити чланови среског одбора, не износећи никакве доказе, којима би се утврдило, да они не могу остати на том положају — дакле, ренавала, о нечему за што није била сазвана, противно чл. 112. помен правила — то је начелник решењем № 18789, задржао ову одлуку од извршења и предмет послао Министру Унутрашњих Дела на оцену и решење.

Министар Унутрашњих Дела нашао је, да је скупштинска одлука само с тога противна закону, што при решавању о бирању нових чланова за срески одбор и о оцени предлога буџетског није било довољно посланика — чл. 147., 74. и став други чл. 150. закона о уређењу округа и срезова, па је стога на основу чл. 14. и 40. пом. закона доставио овај предмет Државном Савету на коначно решење.

Државни Савет нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, па га је с тога, на основу чл. 40. у вези са чл. 14. закона о уређењу округа и срезова, одобрио.

Одлука од 15. октобра 1910. године № 10023.

Одређивање заступника председнику и осталим часницима општинским бива само у случају болести или осуства, иначе у свима другим случајевима одбор из своје средине одређује им вршиоце дужности до окончања новог избора.

Председник, један кмет и благајник општине в. решењем п. првост. суда стављени су под суд и у притвор за дело из § 111. казненог закона.

Среска власт, као надзорна, упутила је суду и одбору пом. општине акт и тражила, да суд и одбор нареди зборове за избор других часника на место ових.

Поводом овога, одбор општински одлучио је, да заступа: председника најстарији по годинама писмени кмет Н. К.,

а кмета села В. одборник М. Т. — чл. 38. зак. о општинама, а благајника да заступа деловођа општински Ј. М. — чл. 112. и 120. зак. о општинама. Заступање ово има трајати све дотле, док се притворени часници код суда не оправдају, а ако се не оправдају, онда док се изврши и оконча нов избор часника на њихова места. За време заступања плату имају примати они часници и службеници, који и врше заступање.

Надзорна власт нашао је, да је ова одлука противна закону из ових разлога:

По чл. 120. закона о општинама, одређивање заступника председнику и осталим часницима општинским на начин, као што је овде урађено, бива само у том случају, кад су дотични часници општински болесни или на осуству. Овде тога случаја нема. Председник општински, кмет села В. и благајник општински извршним решењем првостепеног п. суда од 17. септембра 1910. год. № 22071, стављени су под суд и у притвор за дело из § 111. казн. закона. По чл. 32. тач. 3. закона о општинама ови су часници лишени свију грађанских права и престали су бити више часници тога суда. Њима је одбор те општине могао само на основу чл. 88. закона о општинама одредити вршиоце дужности, док се не изврши нов избор часника општинских, а никако да им одређује заступнике по чл. 120. зак. о општинама, док се они налазе у притвору и под судом. Одбор није овлашћен ни једним законским прописом да прави неки провизоријум у општини са упражњеним местима часника општинских, који би провизоријум био само на уштрб послова у општини.

С тога је, на основу чл. 152. зак. о општинама, задржала од извршења ову одлуку одборску решењем од 25. септембра 1910. год. № 11056.

Противу овог решења изјавио је жалбу Државном Савету одређени заступник председника општинског, и у жалби навео, да не стоји разлог среске власти, да су притворени часници изгубили грађанска права и престали бити часници по чл. 32. зак. о општинама, јер се тај законски пропис односи само на оне, који имају да бирају, а не и на изабране, што се види и из чл. 53. в. зак. о општинама.

Трећи одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно, па га је, на основу чл. 170. зак. о општинама, одобрио а жалбу као неумесну одбадио.

Одлука од 13. октобра 1910 године № 9857.

Општински одбор коначно решава о начину употребе и уживању општинске утрине.

Одбор општине ср., на свом састанку од 1. августа 1910 год. донео је одлуку, да свп имаоци стоке на име попаше за ову годину плате по 0.70 дин. од сваког брава до 20 брава закључно; а имаоци стоке, који имају више од 20 брава, да за сваког брава, који пређе преко 20., плате по 1.50 дин. на име попаше, и тај приход да се сматра као непредвиђени општински приход с тим, да се

исти употреби на непредвиђене општинске издатке.

Надзорна власт примила је к знању ову одлуку с тим, да се новац унесе у касу и да се троши само по буџету, а ако нису одобрени никакви непредвиђени општински издаци, онда да се не сме ни новац трошити.

Противу одлуке одборске изјавио је жалбу Марин Њ. . . . надзорној власти, и тражио, да се ова одлука поништи.

Начелник среза н., по разматрању одлуке и односних акта, нашао је, да је одлука одборска на закону основана, пошто по тач. 3. чл. 86. закона о општинама општински одбор коначно решава о начину уживања и употребе општин. утрине. С тога је решење од 25. августа 1910 год. № 102029, а на основу чл. 33. закона о уређењу округа и срезова, поменуто одлуку одобрио, а жалбу као неумесну одбацио,

Противу овог решења средске власти, Марин је изјавио жалбу Државном Савету, и у њој навео, да исто не одговара закону с тога, што је општински одбор о овој ствари једном већ донео одлуку још у априлу месецу ове године, те сада није имао разлога, да о овој ствари доноси другу одлуку и да раније одређену таксу повишава.

Трећи Одсек Државног Савета, по разматрању односних акта, нашао је, да је одлука општинског одбора заснована на пропису тач. 3. чл. 86. закона о општинама, те да је према томе и решење надзорне власти, којим је примила к знању и одобрила горе поменуто одлуку општинског одбора, на закону основано.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, одбацио жалбу као неумесну.

Одлука од 1. октобра 1910. године № 9383.

Члан окружног одбора не може бити народни посланик, председник или кмет општински, лице у државној и у опште плаћеној јавној служби, као и лиферант или предузимач за рачун округа.

Окружна скупштина округа в. . . . на свом састанку од 6. августа 1910. год. одлучила је, да се за чланове ширег окружног одбора изберу ова лица:

- 1., В. Л., деловођа општине с. . . .
- 2., А. С., учитељ,
- 3., В. С., председник општине г. г. . . .
- 4., Д. М., председник општине к. . . .
- 5., Н. С., учитељ.

Надзорна власт нашао је, да је ова одлука о избору ових лица за шири окружни одбор противна чл. 110. закона о уређењу округа и срезова, па ју је стога решењем од 7. августа 1910. год. № 10540, задржала од извршења и сва акта послала Министру Унутрашњих Дела напомињући да скупштина није могла друкчије ни поступити, јер није било других лица, која би се на њихова места могла узети, а да се не огрешу о чл. 110. закона о уређењу округа и срезова.

Министар Унутрашњих Дела нашао је, да је рад надзорне власти правилан и на закону основан, јер је поменуто одлука окружне скупштине противна чл. 110. закона о уређењу округа и срезова, пошто

поједина лица, изабрана за чланове окружног одбора, немају услове за ту дужност, које је законодавац предвидео за што стварнију заштиту самоуправних окружних интереса, па је стога, на основу чл. 14. зак. о уређењу округа и срезова, спровео цео овај предмет Државном Савету на коначно решење, како би се евентуално могли наредити нови избори појединих окружних посланика по дотичним срезовима.

Државни Савет нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, па га је на основу чл. 14. закона о уређењу округа и срезова одобрио.

Одлука од 20. августа 1910. г. № 8331.

Да би општински часници могли бити разрешени од дужности због сродства, мора ово бити доказано и утврђено уверењем општинског суда, а не извештајем надлежног свештеника.

Надзорна власт приметила је, да Милан В. и још неколико одборника општине д. не могу на том полажају остати због случаја из чл. 71. закона о општинама, јер су у сродству са часницима исте општине. С тога је надзорна власт предложила општинском суду, да се у овом случају примени пропис чл. 71. закона о општинама.

Одбор општински, на свом састанку од 12. септембра 1910. године донео је одлуку, да се ови одборници не разрешују од дужности, пошто надлежни свештеник није објаснио, какво сродство постоји између неких одборника.

Надзорна власт, с обзиром на мишљење надлежног свештеника да постоји сродство између ових одборника, задржала је горњу одлуку одборску од извршења својим решењем од 28. септембра 1910. године № 17590.

Према овом решењу надзорне власти, одбор општински донео је одлуку, да се ови одборници не могу разрешити стога, што је Државни Савет оснажио њихов избор, а жалбу, у којој је било наведено ово сродство, одбацио као неумесну; а ако надзорна власт ипак налази, да се они треба да разреше од дужности, то нека она чини своје по закону.

Према оваком стању ствари надзорна власт решењем својим од 11. октобра 1910. год. № 18484., а на основу чл. 71. и 75. закона о општинама, разрешила је од дужности одборничке Милана В. и још четири одборника.

Противу овог решења изјавио је жалбу Државном Савету разрешени одборник Милан В., и у њој навео, да постојеће сродство није правилно испитано и утврђено, па према томе да је решење надзорне власти о његовом, односно њиховом, разрешењу неправилно.

Трећи одсек Државног Савета, по разматрању како жалбе и решења, тако и акта овог предмета, нашао је, да жалбено решење не може остати у снази, јер је надзорна власт узела, да је сродство између извесних одборника утврђено извештајем надлежног свештеника; а међутим, она је за овај случај то могла учи-

нити према уверењу општинског суда, издатог на основу тач. 4. чл. 97. закона о општинама.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама донео одлуку, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 1. новембра 1910. године № 10504.

Противу избора пуномоћника варошких или сеоских, жалба се изјављује надзорној власти, а не Државном Савету.

М. С., из В., жалио се Државном Савету противу избора пуномоћника села В. који је извршен 12. маја 1910. год., због ових неправилности:

1. што првостепени суд није оверио препис азбучног списка, по коме је вршено гласање;

2. што је за пуномоћника изабрано лице, које је заузело општинску утрину; и

3. што је збор закључен пре законом времена.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да се према другом одељку чл. 170. закона о општинама жалбе противу свију зборских радњи, сем избора општинских часника, свију одлука општинског суда или одбора, изјављују надзорној власти, и да, према томе, Државни Савет није надлежан за разматрање ове жалбе, па је стога, на основу чл. 25. зак. о пословном реду у Државном Савету, одбацио ову жалбу као ненадлежној власти поднету.

Одлука од 29. септембра 1910. године № 9426.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Марко Вељовић, пекар из Ниша, извршио је превару па за тим побегао. Он је стар 19 година, средњег раста, у грађанском оделу. — Акт начелства округа нишког Бр. 21037.

Милош Симић, притвореник крагујевачке гарнизонске управе, побегао је из затвора. Он је малог раста, црномањаст, малих црних бркова. У горњој вилицы два предња зуба знатно развијена. — Делеша начелства округа крагујевачког Бр. 27720.

Драгутин Милојевић, из Рашевца, има да издржи 20 дана затвора због крађе. Он је стар 50 година, раста средњег, црномањаст, очију зелених. — Делеша начелника среза темнишког Бр. 14987.

Милан Петровић, из Заграђа, има да одговара за разбојништво са убиством, али се налази у бегству. Он је стар 26 година, средњег раста, добро развијен, косе плаве, бркова поткресаних, нос великог, очију зелених, гласа крупног, ногу кривих, у селачком оделу. — Делеша начелника среза качерског Бр. 13141.

Спасенија Нерандић, собарица из Шапца, извршила је крађу, па затим побегла. Она је стара 22 године, смеђа, лица грубог. — Делеша начелства округа подринског Бр. 21578.

Т Р А Ж Е С Е

Милоје Јовановић, притвореник начелника среза масуричког, побегао је из среског затвора. Он је стар 18 година, омален, сувољав, носав у сељачком оделу. — Акт начелника среза масуричког Бр. 11265.

Љубомир Благојевић «Калаба», познати коцкар, чију слику износимо, има да издржи

две године полицијског надзора, али се налази у бегству. Он је родом из Ариља, стар 45 година, висок, очију угасито жутих, косе и бркова црних. Од особених знакова има: брадавицу величине пшеничног зрна за 6 см. испред левог уха; белегу од посекогине, овалну величине 3 см. на грудима; и на леђима мрку пегу, облика овалног, велику 6 см. испод леве плећке. До сада је три пута осуђиван за крађу, и са последње осуде пуштен је 5. априла ове године. — Акт начелника среза ариљског Бр. 5797.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

У Х В А Ћ Е Н И

Вукашин - Вуле - Саздић, одбегли осуђеник београдског казненог завода, чију смо слику и потерницу изнели у прошлом броју, ухваћен је. — Денеша Управе београдског казненог завода Бр. 6861.

Богосава Ивановића, осуђеника београдског казненог завода, чију смо слику и потерницу изнели у прошлом броју, ухватила је власт среза деспотовачког.

МАНГУП СТОКА

Код начелника среза млавског налазе се два вола. Један је матор 5 година, млаке жуто-рујасте, цветаст; други је матор 3 године, млаке беле, ровашен у лево уво. — Денеша начелника среза млавског Бр. 19266.

Светозар Перић - Арсеновић, из Штитара, отумарао је незнано где. Он је стар 18 година, средњег раста, црномањаст, у сељачком оделу са шеширом на глави. Денеша начелства округа подринског Бр. 21494.

Зарија Петровић, бакалски шефрт из Београда, побегао је од свог газде 21. прошлог месеца. Он је стар 13 година, средњег раста, косе смеђе, у оделу прљавом са шубаром на глави. Акт кварта дорћолског Бр. 6423.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Са стругаре Душана Спиртановића, из Београда, на опасан начин украден је један фа-

брички кајиш дугачак 10 метара, широк 9 см. и једна ћускија. — Акт кварта савамалског Бр. 10715.

Из дворишта Браће Пинкас Штајн, трговаца из Београда, украдена су два нова фењера са фијакера, на којима је исписана фирма покрадених. — Акт кварта теразијског Бр. 13301.

Г. Мати Јовановићу, управнику Управе Фондова у пензији, украден је у Саборној Цркви из депа златан сат са обичним ланцем, који показује и дане са датумима. — Акт кварта варошког Бр. 15934.

Г. Чеди Живковићу трговцу овдашњем, испред радње украден је један свежањ од 100 пакова за храну. Пакови су нови и означени српском тробојком. — Акт кварта варошког Бр. 15935.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

У броју 37. од ове године, у рубрици «Ко је ово?» изнели смо слику једног лица, које се на саслушању код Управе града Београда, издавало за Јову Николића, родом из Аустро-Угарске. Ово лице је даље изјавило да је као добар Србин напустило аустро-угарску војску, и да је у Србију пребегло у намери да се овде настани. Но Управа града Београда «неповерљива» према оваквим типовима, није се задовољила овом његовом изјавом и желела је да што више сазна о овом светском «путнику», који је данима кратко време поданицима управним својим интересантним причама о своме путовању по Европи, Азији и Африци. Тога ради, она се обрати са његовом фотографијом, овдашњем аустро-угарском консулату, и затражи ближе обавештење.

После дужих информација, консулат је био у могућности да пре неколико дана извести Управу, да лице које се издаје за Јову Николића, није нико други, већ Исидор Кобза, који је још пре 16 година напустио А.-Угарску, и да у Д. Тузли има живог оца који тамо држи кафану.

Како Управи није више био потребан Јово, а сад Исидор, то га је она «на свагда» пре-

дала преко својих органа аустро-угарској полицији, да му она продужи биографију, а ми изнесећи понова његову фотографију, позивамо све полицијске и општинске пограничне власти, да обрате пажњу, како нам се Исидор не би понова, као добар «патриота», вратио у Србију.